

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési díjak.

Hatszor használt gármond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppel Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasenstein és Vogler (Vallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest.
Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberge A. V. hirdetések felvételi irod. Budapest Szervitát 5. sz.

Nyitléri cikkek

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Szerkesztői szállítás:

Főttér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Bor-kiállítás

Brassóban és Seps-Szent-Györgyön.

I.

(Gr. Schw. Gy.) Seps-Szent-Györgyön október 2-tól 5-ig tudvalevőleg gazdasági kiállítás lesz, mely tekintettel Románia közelségére több irányban nem csekély jelentőséggel bír az összes erdélyi részekre.

Nagyon fontos, ugyanis, hogy gyümölcs, szőlő, hüvelyes vetemény, húsárak, különösen pedig liszttermékek az egész országból legyenek kiállítva.

A brassói kereskedelmi és iparkamara szeptember 2-án tartott ülésén szóba jött, hogy brassói malomtulajdonosoktól még Konstantinápolyba is kértek liszt-mustrákat. Ime, tehát kezd iparunk útát tőni a kelet felé.

Ezért nagyon ajánlatos, hogy a kolozsvári malmok minél nagyobb számmal jelenjenek meg lisztjeikkel a sepsiszentgyörgyi kiállításra.

A sepsiszentgyörgyi kiállítás azután alkalmunk lehet Romániából s esetleg a távolibb Keletről érkező vendégek előtt lisztgyártmányainkat bemutatni, mi annál valószínűbb, mivel a kiállítás rendezősége a romániai consulatusok útján már felhívta a kiállításra romániai szomszédaink figyelmét, s én magam arról is gondoskodtam, hogy vendégeinknek Brassóból S.-Sz.-Györgyig olcsó szállító eszközök álljanak rendelkezésükre.

Különben a liszttermékekre nézve a kiállítás programja így szól:

A „Háziipartárlat” VII. osztálya: a táp-
ipar következőkéleg bővítettik:

1) Liszt, dara, derce, árpada, tarhonya, tészta és sütemények, különösen olyanok, melyek kivitelre is alkalmasok.

2) Füstölt és páczolt húsok.

3) Gabonából és egyéb terményekből készült szesz, ecet, liqueur, sör, exportsör.

A kiállításra küldendő mennyiséget illetőleg: lisztből s effélékből legalább 2 kiló (mintegy 4 font) küldendő a kiállításra; a húsfelekből megfelelő darab; szesz-
ből és ecetből 2 liter (mintegy 1 és fél kupa), liqueurból a kereskedelemben előforduló mennyiségben, végre sör palackokban oly mennyiségben, mint a bor lesz beküldendő.

A gyümölcs-kiállításra nézve meg kell jegyezni, hogy gyümölcskivitelünk Románia felé már fejlődik. Ennélfogva nagyon fontos és ebbeli kiviteli kereskedelmünkre nézve igen üdvös lenne, hogy az ország gyü-

mölcsésze itt, oly közel a szomszéd országhoz, kiállításra kerüljön, különösen most, midőn Brassót a lóárvérség alkalmával sok idegen fogja bizonynyára fölkeresni Romániából is, Brassó pedig S.-Sz.-Györgytől nincs messze.

Amit a gyümölcsre vonatkozólag mondtam, áll a hüvelyes veteményekre is; e tekintetben is örömdetesen kezd fejlődni kiviteli kereskedelmünk Románia felé s itt most alkalmunk lesz veteményeinket bemutatni. Mellékesen megjegyzem, hogy viszont mi is hozunk be Romániából főzeléknövényeket s veteményt és efféléárucikkéért csak 1868. óta mintegy 39.000 frtot fizettünk Romániának.

Egyébiránt a kiállítás programja a gyümölcsre és veteményre nézve a következő:

II. osztály: Kerti termények.

A legszebb kerti termékek, u. m. káposzta, murók, petrezselyem, hagyma, zeller, paprika, paradicsomalma stb. stb. együttesen és külön kiállítva.

Jutalmak csoportos kiállításokra 4 drb, 2 drb és 1 drb arany, 3 drb és 2 drb ezüst forint; továbbá hat díj 1—1 ezüst forint egyes kiváló termények jutalmazására.

III. osztály: Gyümölcs.

1. Alma és körte csoportozatok. Jutalmak: 1 db állami ezüst- és 1 db állami bronce-érem.

2. Asztali szőlő csoportozatok. Jutalmak: 3 drb, 2 drb és 1 drb m. kir. arany.

3. Fajborszölő csoportozatok. Jutalmak: 1 db állami ezüst- és 1 db állami bronce-érem.

Kerti terményekből kellő csoport küldessék, gyümölcs minden fajtájából 4 darab vagy fűrt.

A mi a bort (IV. osztály) illeti, szükséges erre nézve a tisztelt bormerelőknek némi felvilágosítással szolgálnom.

A Székelyföld mindig jó fogyasztója volt a belföldi boroknak; ennél fogva a sepsiszentgyörgyi kiállítás IV. osztályába minél több bormerelő- és kereskedő megjelenése már abból a szempontból a legnagyobb mértékben ajánlatos, sőt szükséges, hogy termeléseket, itt helyett mutathassák be.

A sepsiszentgyörgyi kiállítás programjának ide vágó pontjai így szólnak:

IV. osztály: Bor.

1. Nehezebb elegyes borok:

megnyugtatta lelkiismeretemet. Bizonytal a szegény költő Hafiz tulsága egészen feloldoz ez oly sajtóságon szövedt titkos viszony kötelei alól, melynek emlékét a véletlen mintha csak boszantásul akarná ismét előmbé idézni.

Mondtam már neked, hogy a Mansur anyja, egy „guayari”, valami jósnő féle? ... Mikor odaértünk a küszöbön állott. Meglátva engem gyermekét vezetve, egyszerre lábamhoz omlott, s roppant heves hála nyilvánítások közben csokolta meg „habarak”-m szegélyét.

— Lépjetek lakomba hanumok, szóló Sibyllához méltó komolysággal.

Mialatt a nő, fia iránti szeretetének heves öleléseken adott kifejezést, s a gyermeket csókokkal borította el, én bálmulva néztem körül a „gurbí”-ban, hova belépem kissé nehezemre esett s megerőltetésembe került, hogy legyőzzem undokomat.

A piszokkal telt nyomor, és rondaság helyett, melyet rendezes láthatni a fellah-k szegényes lakáiban, itt aránylag valódi csín és tisztaság uralkodott, mely csaknem bizonyos jólétől tanuszkodott. A kunyhó egyetlen nagy házából állott, csak a nyitott ajtón át kapva világosságot, mikor a szoba háttérét egészen árny borította. Piros gyapot szővettel bevont divánra ülünk le. Előttünk egy gyékényre, kis főeny-csomócskák, csigák, és buzaszemek voltak gondosan rendbe elhelyezve; oldalt valami iratok s pár régi könyv. Saida hallgatag s mind e kézület által egészen meghalva, kíváncsian tekintett körül a szobában.

A guayari sóvány napbarátságos éles kinyomtatott arcában, valóban volt valami, magam sem tudom minő, vad erőly kifejezése, mely a népből jövedelmet, s egyszerűságot hitet kell hogy költsen bűvészi tudományra. Szemeiben vad láng

Jutalmak: 1 db állami arany-, 1 db állami ezüst és 1 db állami bronce-érem.

2. Fajborok.

Jutalmak: 1 db állami arany-, 2 db állami ezüst és 1 db állami bronce-érem.

3. Veres borok.

Jutalmak: 1 db állami ezüst- és 1 db állami bronce-érem.

4. Aszu borok.

Jutalom: 1 drb állami bronce-érem. Borból két 7/10 literes (azaz mintegy félkupás) palackot kell küldeni; csakis az 1868-ik évtől az 1878 évig bezárólag, termelt borok állíthatók ki, ezen feltétel alól csak az aszaborok vannak kivéve.

A sepsiszentgyörgyi gazdasági kiállítás mellett tudvalevőleg Brassóban is rendezték október 7-én bor-kiállítás, melynek azonban természetesen egészen más célja van mint a sepsiszentgyörgyinek. A brassói kiállítás ugyanis a romániai fogyasztóknak akarjuk bemutatni borainkat. Ez pedig, — tekintettel örömdetesen emelkedő borkiviteli kereskedelmünkre, — elutasíthatatlan kötelességünk magunk saját érdekeink iránt. Borkivitelünk ugyanis az utóbbi időkben folyton emelkedik s például a jelen év I. és II. negyedében 711 métermázsát tett; s másfelől csak a legnagyobb örömmel vehetjük tudomásul a tényt, hogy p. o. Várnában az erdélyi borok keresettek s nagy keltenek örömdetesen. Mindazonáltal még tovább fejleszthetjük s kell is fejlesztenünk ez irányban exportunkat.

Egyébiránt erősen kell hangsúlyoznunk netalán ellenvetésekkel szemben, hogy a brassói bor-kiállítás semmi esetre sem lesz hátrányos a sepsiszentgyörgyi kiállításra. Az utóbbi a belkereskedelem, az előbbi az export emelésére szolgál. A sepsiszentgyörgyi kiállítás fölkeresésére bormerelőinknek annál inkább okuk van, mivel az a belföldi kereskedelem szélesítésére nyit alkalmat és piacot; ezt pedig annál kevésbé kell és szabad kicsinylenünk, mivel a belforgalmon kívül a kiviteli borkereskedést is emelni akarjuk. Mindakettőre olyan szükségünk van, mint a beterv falat kenyérre s félreismerünk a belföldi vásárló s illetőleg fogyasztó nagy értékét, ha a kiviteli kereskedelem miatt ott elhanyagolnók.

Fogjuk fel jól mindakét kiállítás jelentőségét és célját, a brassói nam is rendeztetett volna, ha a vasúti csatlakozás megnyitása nem állana a küszöb előtt, következésképpen ha nem állna mindnyájunk érdekében ezt

ég. E szemek fürkészőleg tekintenek szemembe, mintha titkotat erővel kiakarnák csikarni lelkemből. Lábamhoz guggolt, s sötét szemgolyóját merőn függesztette arczomra.

— Nyujtsd kezdet, szóló hozzám. Megtagadtam tőle. Saida félénken nyújtotta oda a magását. A jósnő egy percig némán tartotta kezében e kis finom kezét, s figyelemmel látszólag vizsgálta a tenyérén egymást keresztező vonalakat; azután egyetlen szó nélkül felállt, eltávozott, s egy hárolámban lapos székkel tért vissza, melyen egy kis fél gyík mozgolódott. Saida ennek láttán felsikoltott.

— Ne félj semmit, szóló a banya, ártatlan kis állat.

S mintha meg akarta volna mutatni, hogy miben rejlik a veszély, előhozott egy kis kalitkát, melyet előnkbe tett. Egy összetekerőzött kis kigyó, nem nagyobb, mint egy karperecz, aludni látszott főeny ágyán; egy aspis volt, melynek csipése rögtön halált okoz, s melyet csak borzasztó varázslatok alkalmával szokott ajósno használni.

Tudni való, hogy számunkra csupa boldogságra, gazdagságra, hatalomra nyílt kilátás, a guayari nem főenykedett az ígéretekben, hogy a legnagyobb jövőt jósolja meg mindkettőnknek. Saida arca sugárzott. Mielőtt eltávoztunk volna, megengedtem Saloméknak, hogy eljőjön Chimillahba meglátogatni nálam gyermekét.

V. Atyámmal igen kedves és egyszersmind komoly természetű értekezlet volt, mely alkalmával olyan szerencsés voltam, hogy okos és észleves leányuk nevezett, ki meg tudja érteni a komoly dolgokat és ki segédkezett nyújthat, magasabb röpü tervek kiviteléhez is, melyeket nem birhat korlátolt eszé társainra, kik képtelenek becságyat előmozdítani.

Nem tiltotta előttem, hogy vagyoni állásunk, jelenlegi roncolt állapotában, a család nem remény lett helyreállítása, egészen tölem függ.

az időpontot a logjobban, a jövő tekintetéből a leggyümölcsözőbben kizsákmányolni.

Hiszen ha ezt előbb figyelembe vettük volna, bizony bizony nagyon itt volna már az ideje annak, hogy Brassóban, tekintettel a Kelet felé irányuló kivitelkereskedelmünkre, egy nagy kiállítást rendezzünk.

De azért kétségtelenül meg van jelentőségök és hasznuk az ország belsejében rendezett kiállításoknak is; a deési kiállítás iránt is most már az ország déli részeiben is mutatkozik érdeklődés, mely még nagyobb lett volna, ha az Erdélyi Gazdasági egyesület vándorgyűlése alkalmából Déésről Brassót is meglátogatnák.

Mert nem hangsúlyozhatjuk eléggé, hogy minél több szállal kell egybefűznünk az ország északi és déli részeit a kereskedelem útján. Eddigelő majd semmi kereskedelmi összeköttetés sem volt Éjszak- és Dél-Erdély között; innen van, hogy Brassóban alig veszik tekintetbe az erdélyi részeket; pedig mennyi árucikk van, melyet Brassóban és vidékén állítanak elő, jó minőségben és olcsón, árucikk, melyek a belföldön is piacra találnának, p. o. papír, csomagoló papír, kötélgyártó cikkek, kefekötő áruk, posztó, flanel, stb. stb.

— A „Journal des Débats” hosszabbban foglalkozva az osztrák-magyar monarchia politikájával, elismeréssel szól eddigi sikereiről és felemlíti ezek közt, hogy Montegró el válván Orszországtól, monarchiánk befolyása alá helyezte magát s példáját nem sokára Szerbia is fogja követni. Az előkelő francia lap, midőn bővebben is constatalja, hogy monarchiánkat politikájában szerencsés eredmények kísértek, Bismarck becsi látogatásában az osztrák-magyar és német birodalmak barátságos egyetértésének nyílt tüntetését véli látni, de nincs tisztában azon célokkal, melyeket a politika követ. — Erre nézve a francia lap némely osztrák lap magatartására és azon reményekre utal, melyeket állítása szerint az osztrák sajtó egy része ápol.

BELFÖLD.

(Kiállítási kilátások. — Lelőpözeések. — Egy jól felfegyverzett „ör”. — Mikor a revolver csütörtököt mond. — A nögyelet. — Jótékony hangverseny. — Tüzesetek. — Sztupa Andor színtársulata.)

S.-Sz.-György, 1879. szept.

Alig esik meg egyhamar, hogy városunk annyi fogadtatást, gyűlésezést, díszbevetést vigyen,

(Folytatása köv.)

A politikai befolyás a magas állású egyének szeszélye lévén itt ez országban egyedül forrása a meggazdagulásnak és kedvezményeknek, fölfejt előttem mindazon reményeket, melyek csak nagyszerű házasságon által, teljesülhetnek a tárgyra nézve, ezer aprólkos és bizalmas természetű részletezésbe bocsátkozott. A befolyás, melyet már is gyakorolni látzom Mahomed főúr, kétségtelessé teszi a teljes hatalmat, mivel birni fogok fölötte, mielőtt nevéje lesznek. A három, édesem, bármely csodásan hangozzék is, nagyobb helyet foglal el a kormánytanács üléseiben, mint az ember gondolná.

(Folytatása köv.)

Torda környéke.

(Folytatás)

Ámde a betörés még nehezebb, mint az eddigiek után is gondolhatjuk: a jobbfeleli barlangoldal el, a bejárás mellett a másodikhoz ragasztva ismét egy fal volt állítva, ettől kissé hátrább egy másik s egy harmadik. Az elsőnek fala most is négy láb magas; hihetőleg a tulsó oldal is el volt látva ilyeszerű mellvédekkel s ezektől fedve, képzeltetni, mily hathatós módon lehet visszavetni a második falnyílást is kiorósza-koló ellent, s mily sok ideig tenni kétségessé a sikert, még nagytömegű ostromlóknak is.

S mindezek mellett a bejáratok szabálytalansága arra is enged következtetni, hogy a vár birtokosai, mint védszerre, az ajtók befalazására is gondolhattak.

Magá a barlang, az első bástyától mintegy husz lépésre, szétágazik, előbb egy tágas, két egymásba olvadó kőrt termet alkotva, melynek legnagyobb szélessége a Pörlik barlangéhoz hasonló,

hallgasson és egyik végig, mint ebben az esztendőben. Az eszmecserének annyi alkalmából talán ragadt meg sok hasznos dolog mirajtunk, talán már elég is volt a jóból, gondolja magában néhány csendes nyugalomhoz szokott, a mozgalmak-
tól idegyőresket kapott embertársunk. Sajnálatra méltó volna pedig, ha ilyen nézetek miatt szenvedve rövidséget, mulnék sikere az erdélyi gazdasági egyesület vándorgyűlésevel kapcsolatos tárlatnak: A dolog pedig sok tekintetben aggodalmakra nyújt okot, mikor azt halljuk, hogy egyik-másik magára igen sokat tartó birtokos oda nyilatkozik: „nem tudok én semmit arról a kiállítástól.”

Már magában is elég szomorító körülmény biz ez, de mennyivel inkább válik azzá, mielőnt megtudjuk, hogy akadnak derék emberek, a kik nemhogy buzditának ezen, gazdaközösségünkre impozans hordersjű kérdés mellett, felvilágosítanák a tájékozatlanokat — hanem legkisebb általás és lelkiismeret furdalás nélkül öcsárolják azt, visszariasztják még résztvenni szándékozót is.

Hanem igaz is az, hogy nálunk igen sok furcsa dolog megyik; nem a furcsább az, hogy mindig sopánkodunk valami után s s mikor már kézzel markolhatnók: akkor tova szalasztjuk, oh korántsem! Ennél sokkal furcsább és kedvesebb, hogy a mi „közviszonyaink óra”, olyan népszerűből elődd Shylokól honmentővé felcsapott prókator species (fororum), fölcsapott „revolver journalista”-nak.

A fürdők közönségével tovatűnt a nyár. A bigany esése mintha a városi társas élet ébresztene.

Nögyeletünk, mely rövid fennállása óta már is sok könyv letérlesével díszkedhetik, legközelebb Ifyefalva tűzkárosulatának segélyezésére rendez hangversenyt. A szerencsétlen községet a nyár folytán kétszer látogatta meg iszonyú tűzvész. Általában igen gyászos színben emelkedik ki megyénk a tüzesetek ijesztő számával s mégis a nevelés és oktatásügy terjesztése helyett a türelmetlenséget igyekeznek folyton szítani lekiimeretlen kolompok.

Nögyeletünknek sem csekély küzdelmébe került a megalakulás, volt ellene „hecc” elég, most el és élni fog áldásos működés közt.

Sztupa Andor színtársulata több hét óta időzik városunkban. Elmondhatom róla, hogy párját keresni kell a vidéki társulatok közt, különösen a férfi tagokat illetőleg. — Ennyi gondnal, magabb igényeket is kielégítő finomsággal szín-műveket, társadalmi vigjátékokat nálunk régóta nem hoztak szíre s ennek dacára a pártolás szerfölött mostoha. — Itt-ott elsórtán, buskodikni látszik a közönség s a ki ott van: valóban el is szomorodik. Azt mondják nincs pénz. — Egy ilyen várostól a muza méltán kérhet kenyeret.

A viszontlátásig.

— Gy. —

a legkisebb pedig hét lépésny. Hossza huszonhárom lépés s a boltozat oly magas, hogy gyertyavilágnál, csak nehezen vehető ki. A délek vonuló ágbán meghajolva kell előhaladni, netosokára fölfelé tart s újra kitágul, de itt egyszersmind vége is ez útnak. A másik, délkeleti folyosó boltozata törpülés helyett már emelkedik, csak, hogy alsórése is követi a jó példát, úgy, hogy ember legyen, ki — főleg nyáiban a talaj nagyobb nedvessége idején — oda fel tudjon hatolni; azonban fáradsága nem marad jutalmazatlan; a vízcsöppek által földoltott mész, három oldalról, mint megkötött harmat tündöklék itt a fátyla fényénél.*

A barlangoldal mézsinter s füsttől és ódon-ságtól komor kinézésű. Színtjének alantibb része kőver feketés földet fedve s a talaj itt-ott ásatás nyomait mutatja; e nyomok, mint alkalmam volt észlelni, évről évre változnak; talán e körülmény okozta a barlangfal, mult évi leomlását is.

A balfelől ág boltozatán pár terjedelmes folt sötétlik, mintha egymásba kapaszkodó denevérraj lennének. Az egyikhez aránylag könnyen föl lehet jutni, a barlangok torkolatánál balfelől, egy, az oldalba vágott ösvényen. Mintegy négy ölnyi magasságban egy treg nyílik ott, egy körülbelül 13 öl hosszú kémény, irányá a barlang emelkedésének folytatása; a bemenetnél az alsó ág boltozatjaként rakott fal emeli a bejuthatás könnyűségét és az egész hely rejtett voltát. Tovább (mással öl magasságban) ismét van egy csarnok, mindkettőt melegen ajánlhatom az ar-tor-damegyei „commissáriusok” pártoló figyelmébe.

Még egy nevezetességet kell fölemlítenem, mielőtt elhagynók Erdély e veterán erődét: ott a hol az ágak kivilának, a balfelőlval szemben, kö-

*) Tulajdonképi hossza a barlangnak az ágakig 23

1/2 öl; ez utóbbi csarnoknak pedig 41 öl.

KÜLFÖLD.

A görög kérdéssről nagyérdemű közlések tartalmaznak Gambetta lapja, a Republique française. — A következőket írja: A berlini congressus összehívása előtt, Olaszország s Ausztria-Magyarország, Görögország iránt nem kevesebb érdeklődést tanúsított mint Anglia. Ez érdeklődés tovább tartott a congressuson s örömmel volt látható, hogy Corti buzgón pártolja Waddington javaslatát s gr. Andrassy, egyetértésben Francia- s Angolország meghatalmazottjaival, határjavítást követel Görögország érdekében. Azóta azonban Bécsben s Rómában mást gondolnak. Az olasz követ így szól Athénben: „Attól tartunk, hogy Ausztria-Magyarország fel akarja használni a zavargást, melyet Epirusnak Görögországhoz való annexiója fölébe az azon ügy alatt, hogy a rendet helyreállítja, csapatait beküldi Albániába.” Csodálatos, hogy az osztrák-magyar követ Athénben szintén így szól, de azon különbséggel, hogy — szerinte — az a pirusai zavarok majd Olaszországnak adnak ürügyet arra, hogy Albánia ügyébe avatkozzék. Ma Ausztria-Magyarország igen tartózkodó Görögországgal szemben. Bár nem tanácsolja neki, hogy a berlini szerződés kedvezményeiről lemondjon, de szeretné kimélni a portát, miután két legjobb tartományát elvette.

A monarchián és a porta közötti jobb viszony jele azon áldomás is, melyet a württembergi herceg tegnapelőtt az osztrák-magyar-török szövetségre mondott. egy osztrák-magyar tábornok elvett most a szövetséget, melyről a bécsi felhívatalosak, míg az Magyarország sürgette, mindig csak gyonyolódva szölk. Most talán elhiszik, hogy szövetség még némi értékkel bír; olyannal természetesen semmiestre nem, a milyennel Plevna előtt birt volna. A mi occupáló csapatunk s a török csapatok között „fegyver barátság” fejlődik ki, s a viszony szívélyessége, legalább eddig, nem sok kívánni valót hagy fenn.

Waddington erőlyes actiót indított meg a romániai zsidó kérdésben. Azt ajánlja, hogy minden Romániában született, 17 éven felüli zsidó, ha a katonai szolgálatot ellenében nem reclama a külföldi állatvalói jogát, az ipso az indigenatust megnyerje. Ha Románia azt nem adná meg — így hangzik a francia javaslat — egy a hatalmak hívják vissza követeket. Az összes hatalmak azonban s különösen Oroszország, erre aligha hajlandók.

A német kormány s a curia. A vatikánból július havában érkeztek az utolsó kiegyezési javaslatok Berlinbe. Azóta szünet állt az tárgyalásokban, mert a curiának érdekében állt, hogy bevárja a porosz kultuszminiszeri személy változás következményeit. Bismarck hg szintén tanácsosnak tartotta a megállapodásokat Rómával — tekintve a porosz képviselőválasztásokat — egy időre elhalasztani.

Most végre Jacobini bécs inuncius Gasteinba ment, hogy személyesen útja meg az alkudozásokat Bismarckkal, ki, mint jelentik, meghosszabbította ott időzését, mert még nem vett elég fürdőt. Mint minden évben, a herceg most is nagyon egyszerűen él, rendszeren csak ebéd után távozik lakásáról s két órai kocsiútra tesz. — Feltűnő sokat dolgozik s két nap nem mulik el, hogy futár ne hozzon neki vagy vigyen tőle iratokat.

Bismarck e fokozott tevékenységéhez messze-menő következtetéseket fűznek s azokat nem minden

szel a barlangfalhoz, külszerű mélyedés látszik, körülbelül ez az, a melybe Kis János, Friedmann („az ismeretes archaisáló”) és több más szakértő tekintély csodálatosképp egybeeső véleménye szerint a futó perzsa király kincseit rejtette.

A szerencsétlen kényeséprő meggyőződését halálával is megpecsételte; különös, hogy mind- eddig nem találkozott méltó apostola. Az öreg másfél ölnyi mélységben északkeletnek fordul s ez irányban 20—24 lábnyira beláda, gyaníthatólag, keletnek veszi útját. Torkolatának kerülete négy méter lehet.

Tudvalovó dolog, hogy a barlang Balika Nikitával, a Rákóczy forradalom hírhedt oláh-kurucz kapitányával, egy keresztben részesült; ámde Szilágyi, találatosságát kiintetendő, nem elégszik meg Cserey tanúsításával s önmeggyőződésével is bizonyítván annakosságát, Balikavárt Baylika néven nevezi. Más volna még, ha Bajka lika öszvevonásából igyekeznék kimagyarázni e barlang nevesetét, Balika ivadéki e név alatt élnek a Keresztmésző több falvaiban.

A másik erődített barlang, az előbbivel szemközti, már első tekintetre annak folytatásaként tűnik fel; régebben egyik lehettek s ez elen nem bizonyít szádájuk különböző nagysága, mert e körülmény azok időnkénti omlásából állhatott elő. A torkolat mindkettőnél szabálytalan háromszög alakú, melynek kissé ferde alapvonala keletre néz. Az utóbb tárgyalat barlang, a hosszúságot kivéve, mindenben kisebb szerű az előbbinél. Egyenes vonalban hatol a sziklahegy belsejébe; oldalai, mind jobban összeszorulva, egy kis

ok nélkül a küszöbön álló bécsi útjára is kiterjesztik. A képzeteknek azonban még nem lehet egészen szabad utat engedni, mert egyelőre — mint a Journal des Debats joggal mondja — az európai koncertben változás még nem történt.

A francia-oláh barátságra vonatkozólag felhasználva Goresakovnak a „Soleilben” megjelent nyilatkozatát, a következőket írja a „Journal de St. Petersburg”. Nem tudjuk, megtörtént-e az az interview és szabatosan van-e közzéve Goresakov beszéde. Tapasztalásból tudjuk, hogy mit érnek az ilyen közlemények. Nem is vettünk volna tudomást a „Soleil” enunciaciójáról, ha a „Nordische Allgemeine Zeitung”-nak a „Journal des Debats” cikkére adott választ táviratilag nem tudatná volna Berlinből. Ha igaz, hogy az orosz kancellár nemcsak rokonszenvről beszél, a melyet Franciaország iránt mindenkor táplált Oroszország, hanem annak szükségességéről is, hogy az európai béke és az egyensúly érdekében visszaadassék Franciaországnak illő állása — azt is el kell ismerni, hogy a francia politikuskok pártkülönbség nélkül — minden lehetségest elkövettek, hogy gyümölcstelennek tegyék ezt a rokonszenvet, a mennyiben egészen viszonzás nélkül hagyták. Az utóbbi háború idejében, kevés kivétellel, egyik sajtó sem volt nagyobb ellensége az oroszoknak, mint a párisi.

Deési kiállítás.

Deés, szept. 17-én, 1879.

Benne vagyunk a mozgalmas napokban. Közeledik a kiállítás, tüztöltő-zászlószentelés s több olyan dolog, a mi az embert kibozza a rendes kerékvágásból. Öröm elnézni azt a sok kisebb-nagyobb rugót — a melyek a kiállítás érdekében működnek — mily buzgósággal és odaadással törekednek a szent célt elősegíteni. A gép-kiállítás részére szükségeltetett helyiséget a város mellett Porondon már megkezdék építeni, naponta 20—30 munkás dolgozik rajta s október elsőjére híhetőleg készen is lesz. A bejelentések naponta mind rohamosabban jönnek, úgy, hogy még a posta is megérzi kiállításunk közlekedését, s ezért a gazdasági egyesület közbenjárása folytán személyzet szaporítást fog kapni, nemkülönben a távirú is jövő október hónap teljes napi szolgálattal fog berendeztetni, reggel 7-ől este 9-ig. Lehet képzelné, hogy ilyen körülmények közt a gazdasági egyetemi titkári irodában ugyancsak kemény munka folyhat s csak ösztönöz csodálkozhatunk Bovánkovics Gyula titkár ur és segéd személyzetének uryvedetlen szorgalmat és munkásságot. Gr. Zichy Jenő a székesfehérvári kiállítás volt érdemes ölnöke a gazdasági egyesület által külön felkérve, miszerint kiállításunkat becses látogatásával megtisztelni szíveskedjék; nemkülönben a nagyobb hírlapok szerkesztői is felkértek, hogy kiállításunkon magukat képviseltessek, ha netán személyesen nem tiszteletüknek becses látogatásukkal. Hogy pedig az ide jövő tisztelt vendégek ne unatkozzanak, gondoskodva van különböztetett különféle élvezetekről. Lesz diszebb 300 terítéssel a Angol vendéglőben, melyre a jegyek 2 frt 50 krajával árusítanak el; a diszebbéden a helybeli tüztöltőegylet rész- és hurok zenekara fog játszani. Lesz 3 műkedvelői előadás is. A kiállítás 2-ik napján tartatik a tüztöltő zászlószentelési ünnepélye és diszezyakorlata; melyre a meghívók a társuletekhöz 320 frt, a diszebbéden a zászló maga 30 frt, a szallag 95 frtba kerül, s mindkettő Oberbauer

pár hűvelyk mélységű tavacska tul, több ölnyi futás után, egybeolvadnak. Hanem e pontot, a távolság körülmények csekély volta miatt, aligha látta valaha emberi szem. Padmalyán mély árok vonul végig, egy a negyvenes években alakult (és fölbomlott) bánya-társulat emlékére ünnepelve. Ugy látszik, hogy az egész sziklatömeg változatva mészkő, mészpát- és arragonit jegecekből áll, helyenként márvánnyal „szakbálva.” A talaj homokja „mosaranytal” föleresztve, mint erről dr. Hankónak saját testi szemével volt alkalma meggyőződni, anno 1834-ben.

Koránt sincs oly jó megerősítve, mint társ. Csak egy fala van s az is felül egészen leomlott. Szunnyogokon s más hangos polgártársakon kívül, nyáron ét, egy ölyv vagy verőse is lakik itt, jónak látva a boltozat Bosznijában occupálni maga számára. A denevérek a nagyobbarlangot tartják méltó helyül köpenyűk fölraggatósára; azonban ezt, megvallva az igazat, voltaképpen csak a patkorrok aristokratikusabb család-járól mondhatni.

Mielőtt bucsut vennénk ez érdekes helyiségtől, nem találom érdektelennek fölemlíteni még azt, hogy mindkettőt víz alkotta és nem tartanak a betörési barlangokhoz, (az egyik most is jól kivethető egy keskeny ér, melyet a kötérdékek az üreg belsejében egészen eltakarának s el-takarták még a „Magyar birodalom természeti viszonyainak leírása” előtt is) s hogy az utóbb leírtnak nincs neve. Gondolom, legjobb volna Thurdavnának nevezni, hisz várát képezte ez a tordaiaknak a tatárdulások idején s fentartanak emléket ezen erősségnek, mely után oly sokan és oly régóta kutatnak s melyet, egész Orbán ujabb keletű sikeréig, annyian löttek meg.

(Folyt. köv.)

Alajos budapesti zászló-gyárosnál készül. A zászlószentelés napján este nagyszerű tüztöltő bál lesz. — Márkovics M. pesti gépész-mérnök s több mások tudományos s másirányú feladvásokat fognak tartani, stb. stb. Szóval a tisztelt vendégek nem fognak unatkozni. Megemlítendő még, hogy Knapp és társa helybeli fényképezők a megye több regényes helyén levételeket eszközöltek s ezen fényképekből igen érdekes csoportozatot fognak kiállítani. Tatroi Mór helybeli darék és jó-módu fiatal kereskedőnk kiállítási érmekeket fog árulni. A megyebáz új homlokzata is, melynek átalakítása két vállalkozóra bízott, október 15-ére készen lesz.

Ah! pardon t. Szerkesztő úr! most veszem észre, mennyire nyujtom leveletem. Majd máskor, a t. Szerkesztő úr becses engedelmével talán a kiállítás előtt és alatt is, felfogom keresni a „Kelet” igen tisztelt olvasóit).

Boór János.

A székely muzeum.

Özvegy Cserey Jánosné született Zathureczky Emilia 8 nagysága a mai napon honleányi buzgalommal a székely nemzetnek gyűjtött muzeumát átadta.

E naptól fogva az a székely nemzet tulajdona, és mint ilyen jelenben Háromszék, Csik- és Udvarhelymegye által megbízottak felügyelete alatt áll.

Midőn ezen örvendetes tényről az összes székely nemzetet értesíteni szerencsés vagyok, azt azon reményben teszem, hogy jövőben minden székely teljes igyekezettel fogja ezen a szé-kelység egyetemének vagyonát gyarapítani.

Tekintve, hogy ezen nemzeti vagyon a nagy-lelkű alapítónő akaratából Sepsiszentgyörgyön helyeztetett el, tisztelettel felkérem mindazokat, kik bármintemű adományokkal járulnak, azt közvetlen címelem alatt küldeni, mert a teljes ellenőrzés csak is eképpen történhetik.

A beküldött adományok átvételét esetről esetre a „Nemere” című lap hasábjain fogom nyugtatványozni.

Egyszersmind megnyugtatól van szerencsém közhírre tenni, hogy jövőre felügyelek, miszerint, a muzeumi ör minden adott tárgyat az adományozó nevével megjelölve helyezzen el.

Kelt Sepsiszentgyörgyön, 1879. szeptember hó 16-án

Potsa József

Háromszékmege főispánja.

Az occupatio.

A plevjei táborhelyről távirják tegnap esti hat óráról: A Württemberg herceg, Huszni pása, König és Kilics tábornokok s számos vezérkari tiszt részéről Priepolje környékén tett kém-szemle-lovaglás eredményeképp megállapították, hogy a legközelebbi szomszédság összes katonailag fontos hegyormait közösen osztrák-magyar és török katonaság szállja meg. Azt is megállapították, hogy Plevjében egyelőre török helyőrség marad; de azt hiszik, hogy ez egy hónap múlva eltávozik.

Württemberg herceg, Huszni pása s Kilics tábornok fél tízeneg órákor Pribojba lovagoltak s 19-én ismét Szerajevóban lesznek. Had-öszlopunk ma délelőtt indult vissza Plevjébe, hova holnap reggel érkezik. Priepoljában csak a 25. vadászászlóalj s a tábori táviradósztyál marad, melyek holnap fognak elszállásoltatni. A 24. és 41. gyalogezred azonnal megkezdik az utépitást Pribojból és Priepoljéból a határ felé. Október végével helyőrségül Pribojban a 31. vadászászlóalj, Priepoljében a 25. vadászászlóalj, Plevjében a 44. gyalogezred s a szükséges intézetek maradnak. Az összes többi csapatok visszavonul a határon túlra. A cajnoiza-priepoljei etap-vonal már be van rendezve s Han-Kovaos, Kotlina és Jabuka helyek mindegyikét a 44. ezred egy-egy félészáda tartja megszállva. Priepolje s a Jabuka hegybák közt számos török őrzőjárat czirkál, állítólag, hogy az utat a rablók ellen biztosítsa.

Kolozsvári

lóversenyek.

Első nap, pénteken, sept. 19-én.

Intézők: br. Wessellényi Béla, b. Huszár Sándor, Zeyk Dániel. — Pályabírók: b. Bánffy Albert, b. Bornemissza János, b. Jósika János, gr. Bethlen Sándor, b. Huszár Sándor, b. Bánffy Ernő, b. Wessellényi Miklós. — Vitabírók: Elnök b. Huszár Sándor, b. Bornemissza János, b. Wessellényi Béla, gr. Teleki Géza, b. Bánffy Ernő. — Teherfelfüggyelő: Macskásy Miklós. Indító: b. Bánffy Ádám, b. Wessellényi Béla, gr. Teleki Géza. — Titkárok: Bartha Lajos.

I. Erdélyi di.

Aláírásutján. Minden Erdélyben elletett és fel-nevelt félvér ló számára. Távolság 4821 méter. Teher 3 évesre 62 kgr., 4. 6. 72-50 kgr. 5. 6. 76 kgr., 6. 6. és idősebbre 77 kgr. Mére 1-50 kgr., egy 400 frtos díj nyertesére 2-50 kgr., két ily vagy

*) Szivesen vesszük. Szerk.

nagyobb díj nyertesére 4 klgammal több. Tét 25 frt. Fuss vagy fizes. Urlovarok.

1. B. Bánffy György Niniche, 5. 6. sg. k., ap. Nicolas, a. félvér 76 kgr. kék és sárga csikos test, piros sapka.

2. Br. Wessellényi Béla Melinda, id. p. k., ap. Zetland, a. Sapho 77 kgr. kék és fehér csikos test, ujj és sapka.

3. Ugyanaz Patkó, 4. 6. p. m., ap. Bois-Russel, a. félvér 74 kgr. szín ugyanaz.

II. Állam díj 300 drb 10 frc. arany. Futhat minden Erdélyben elletett és fel-nevelt kanca és mén. Távolság 3216 méter. Teher 3 évesre 55-50 kgr., 4. 6. 65 kgr., 5. 6. s idősebbre 68-50 kgr., kanca 1-50 kgr. kevesebb; 1200 frt nyertesére 3 kgr., két ilyen vagy egy 2500 frt értékű díj nyertesére 5 kgr. több, de nem halmozva. Nem Erdélyben fogantott, de anyjukkal behozott csikókra 1-50 kgr. több. Baloldali mén vagy kanca ivadéka 2-50 kgr., mindkettőjére 4 kgr., mindkettőjére 4 kgr. kevesebb. — Tét 100 frt, fele bánat, egy hóval a verseny előtt jelentve 25 frt. Tét- és bánatösszeg fele a második ló.

1. Br. Wessellényi Béla Zebetta, id. f. k., ap. Zetland, a. Eugenie 70 kgr. kék és fehér csikos test, ujj és sapka.

2. Ugyanaz Judith, 3. 6. fk. k., ap. Rothschild, a. Izabel 54 kgr. szín ugyanaz.

3. Ugyanaz Vihar, 3. 6. sg. k., ap. Rothschild, a. Wave 54 kgr. szín ugyanaz.

4. Gr. Teleki Géza, nevezi Sigmund Á., Belladonna, 4. 6. p. k., ap. Buccaner, a. Scand 65 kgr., fekete test és sapka, fehér ujj.

5. B. Bánffy Gy., nevezi br. Bánffy Ádám, Sarga csikó, 4. 6. sg. m., ap. Nicolas, a. Patti 61 kgr. kék és sárga csikos test, piros sapka.

Bankbánt kis bánat.

III. Hölgyek díja, Tiszteletidij.

Minden erdélyi tulajdonos birtokában levő ló számára. Táv. 20-10 méter. Teher 3. 6. 62-50 kgr., 4. 6. 70-50 kgr., 5. 6. s idősebbre 73 kgr., mére 1-50 kgr., telivérre 2-50 kgr. több. Lóra, mely futás végett még gyepen meg nem jelent, 5 kgr., idomítatlan lóra még 5 kgr. kevesebb. Tétel 25 frt. Fuss vagy fizes. Urlovarok.

1. Gr. Teleki Gyula Honvéd, id. sg. h., ap. Lancer, a. Vivlette 65½ kgr. kék test, sárga sáv-vörös sapka.

2. Br. Wessellényi Béla Patkó 4. 6. p. m., ap. Bois-Russel, a. félvér 62— kgr. kék és fehér csikos test, ujj és sapka.

3. Gr. Teleki Géza Tulipán, 3. 6. p. h., ap. Cognac, a. Emma 55 — fekete test és sapka, fehér ujj.

4. Bánffy György Verulár, id. p. h., ap. St. Albans, a. Aunt Han. 70½ kék és sárga csikos test, piros sapka.

IV. Állam díj 200 drb. 10 frc. arany

Futhat minden magyar korona területbeli 3 éves mén és kanca. Táv. 3216 méter Teher 55-50 kgr. kanca 1-50 kgr. kevesebb. Erdélyben nevelt lovakra 2-50 kgr. kevesebb. 2000 frt értékű verseny nyertesére 2½ kgr. két 2000 frt vagy egy 5000 frt értékű verseny nyertesére 4 kgr. két vagy több ilyen nyertesére 6 kgr., több. Tétel 100. frt fele bánat. Tét- és bánatösszeg fele a második ló.

1. Br. Wessellényi Béla, Judith 3. 6. fk. k., ap. Rothschild, a. Izabel, 51½ kgr. kék és fehér csikos test, ujj és sapka.

2. Ugyanaz Vihar, 3. 6. sg. k. ap. Rothschild, a. Wave. 51½ ezü ugyanaz.

3. Gr. Festetics Pál Karoline, 3. 6. sg. k. ap. Cambusan, a. Andorka 54 — sárga és kék csikos test, kék sapka.

Azok számára, a kik akár gyalog, akár lóhátan a pályátér közepére bemenni kívánnak, az e célra készített jegyek szolgálnak; egy ilyen, mindkét verseny napra érvényes jegy ára 15 frt, közösi hadseregbeli és honvéd tiszturak számára 2 frt és egyedül kapható lovaregyleti titkári Bartha Lajosnál, főtér, 2-ik szám a. az emeleten.

Lovak, melyekért a tételek le nem fizettet-tek, nem futhatnak.

Kezdeté pontban 2 órákor.

Irodalom és művészet.

— A dráma bíráló bizottság egyhangulag előadása ajánlotta Csiky Gergely „A proletárok” című négy felvonásos színművét. A bizottság irodalmi értéket tulajdonít és színpadi hatást ígér neki. Fővárosi proletárok (nők s férfiak) életét festi humorosan, köztük egy elődiét, ki, mert jó drágán el tudta első „nejét adni annak, a ki beleszeretett, másodsorban is ily spekulációra nőtül, de kudarcot vall és pórul jár, mert a második nő nem játékbáb, hanem erős jellemű és önértető hölgy.

Lapszemle.

Az „Egyetértés” szerint: A kormánypárti hírlapok utóbbi időben rettentő diadalmas arccal lépnek a közönség elé. Ez is ama „nevető ember” típusához tartozik, minőt Hugó Viktor rajzolt, az eltorzított, l'homme qui rit, hogy cinikus arcizmaival örök nevetésre nyomorítják, hogy cinikus látványosságban a jó-

hiszemű közönség megréfkálására felhasználják. Bismarck legközelebb csakúgyan megrékezik Bécsbe, hogy viszonzza gróf Andrassy Gyulának gas-teini látogatását. Ez azután a főnyeremény! A kormánypárt egész táborán Budapestén és Bécsben minden nevető izom kínosan megrándul s a kacagás kifacsart grimacea ezer változattal rí le az ellenzékre. — De mellesleg még olyan egyéb nagy eredményekhez is jutunk, hogy gróf Andrassy Gyula menten megköti az osztrák magyar monarchia és Németország szövetségét és háborút készít Oroszország ellen. Az officiosusok nem is tűzik továbbra a terminust október elejénél. Pedig Andrassy grófot egy oroszellenes szövetségnek católag következetes céljával bizonyosan senki nem gyanusítja. — Nem terheli őt általában semmi politikai gondolatnak és semmi következtetésnek a gyanuja sem. — De a meny-nyi elajlásulást mutatót már az udvaroncz természetben és kegyvadászat szenvedélyeiben, még kitelik tőle, hogy távozásában sem nyer vissza semmit az önértéből és független gondolkodásból, és még saját lealkáásában is fedeazet nyujt olyan czélokhoz, melyeknél már az ügyes szolgálatait sem kívánják többé igénybe venni.

A „Pesti Napló” írja: Budapest utczáin hullámozt a nép. Az ablakokból zászlók lobogtak, az éljenzés ezerszeresen visszhangozott. Az egész főváros talpon volt. Egy nagy érzelem ütötte fényes ünnepét. A török vendégeket fogadtuk. — S a felhívatatos bölcsek és a nem kevésbé bölcse miniszterek felvállról, gunyolódva szölk a budapesti tüntetésekről és a török szövetség emlegetéséről. — Mit használhat nekünk a török? S mit tapasztaltunk ma? Andrassy gróf lemond, s a magyar népies politika jelszavait magasztalja ugyanazon felhívatatos journalistica, mely e politika számára nem birt mással, mint lenézéssel, gunnyal és szidalommal!

A lemondó kultúriminiszter, mint reá nézve különösen hízegő okmányt, ablakába teszi Savit paja jegyzékét. Egy osztrák-magyar thronk a württembergi herceg, katonái közepette, lelkesült szavakkal ülteti az osztrák-magyar-török szövetséget. S a csapataink (magyarok és németek) s a török csapatok között a legzívelősebb viszony uralg. S a török barátságának kitűnő gyümölcseit is élvezük, mert csak e barátság által volt elérhető, hogy katonánk vérontás nélkül foglalták el a 15 mértföldnyi területet a novi-bazáriszánzákból. De mily hatást tehet ez ma az országban? Ha van is benne komolyság, a nemzet mindezt csak komédiának nézi mindaddig, a mig oly férfiakól hallja, a kik el nem vették a komolyságra való igényt. Halljuk tehát a török szövetségről a szép szót; de nem látjuk a kormányon a férfit, kibin bizni lehet. Fájjaljuk, hogy a hivatalos politika csak most tulajdonítá el a jelszót, melyet az ellenzék régen hangoztatott: — most, mikor e török birodalom nagyon meggyengült s monarchiánkra reánehednek az elhibázott politika által okozott terhek. S most is csak a szép szót halljuk, de hiányzik a hit, mert a szót olyanok hangoztatják, a kik még mindig másként beszéltek és másként cselekedtek!

A „Független Hírlap” írja: Bismarck jön. Andrassy megy. De nem Andrassy megy azért, mert Bismarck jön, hanem Bismarck jön azért, mert Andrassy megy. Pén t e ken lesz a napja, hogy Bismarck hg Bécsbe megrékezik. Nem tudjuk, hogy szerencsésen jön-e? De hát minek is fárad el Bismarck hg Bécsbe? Főnforog csakugyan annak eshetősége, hogy a megizmosult köztársaság revanche a nyugtalanítja már a nagy politikai „makler” szívet? Franciaország olyan csöndes most, mint a kielégített jó gyermek. Vagy másfelől vár a herceg veszélyt? Ha az oroszországi mozgalommal helyezzük kapcsolatba Bismarck hg óvatossági intézkedéseit, itt mindenesetre meglegyük a kérdésre a választ. De ha a szláv és germán faj öszszetű, az nem Orosz- és Németország harca lesz. Abban részt fog venni az osztrák, s a cseh, a szerb, lengyel és bolgár, s beleszól az olasz, a magyar és a török: mert az mindenik közéről érintve van ebben a kérdésben. Hát attól tartana-e Bismarck, hogy ez megtörténik? Ez sem valószínű. Mi tehát azt hisszük, közelebb jár az a valószínűség, a ki a nagy diplomáciai kérdések helyett, és a helyett, hogy kutató észével az utópiák országában kalandozna: a napi eseményekben keresi Bismarck hg bécsi látogatásának „czélját. A napi esemény: hogy Andrassy gr. eltávozik, s Andrassy helyébe Haymerle jön.

A „Ellenör” szerint: Kétezer mértföldnyi távolságot, a fél földtekét áttölve küzd rettentetes karjaival egymással az orosz és angol hatalom. Az angol felhívatatos hírek tagadni akarják, hogy az emir a lázadókhöz csatlakozott. De kétségtelen az, hogy Afganisztánban nagymérvű forradalom tört ki, s hogy e forradalom a Néva partjáról kapott szikrák. Oroszország a győzelmes angol hadjárat után sem adia fel a játszmát. Kétféle sietős a dolga azon brit csapatoknak, melyek Kabul ellen nyomulnak előre. Ezért okoz ismét, s fog okozni fejtörést az angol politikuskoknak az afgán kérdés. Ami az ügy katonai részét illeti, Anglia egy pillanatig sem táplálhat aggodalmat hadi vállalatának sikere iránt. Az angol csapatoknak sokkal kevesebb akadályllyal kell megküzdniük most, mint a mult hadjárat alkalmával. A brit hadvezénylet kezébe vannak India kapui, a híres szorosok. A mi pedig az afgán háborúnak

*) Hogy mégis, mely üreghen történetet tulajdonok ez, nem tudtunk biztosan kipuhatolni. A tordaiak csak egyes részleteket őriztek meg e tragikus esetről — a halhatatlanság számára.

**) Hunfalvy 40 lépésnek írja.

(328) **Gubacsot** (4-4)
a legmagasabb áron megvásárol bármily mennyiségben.
Kolozsvárt, **TAUFFER JÓZSEF**, óvár.
Ugyanott egy tanuló felvétetik.

Süss Ferdinánd
m. kir. egyetemi mechanikus Kolozsvárt
Mátyás királyutca 4 sz.

Ajánlja jól berendezett **raktárát**, mely a következőkből áll
u. m. mindennemű szemüvegből, acél- kautsuhok, béka-
teknő, alumínium, ezüst és aranyba foglalva, Zwike-
rekkel, úgy mint patentzwiker és szemüvegből. — Színházi
látosövek, táv- és görcsövek. Mindennemű hőmérők, hi-
gany és fém-légsúlymérők (barometrumok).

Ez utóbbiak több évi tudományos észleletek szerint
vannak összeállítva és kolozsvári állás szerint sza-
bályozva. Továbbá mindenféle célú házi távirók.

Végre mindennemű orvosi **készülé-
kek és eszközök**, valamint a különféle
betegségeknek megkivántató ápolási **esz-
közök és tárgyak** kaphatók.

Vidéki megrendelések rögtön és a leg-
pontosabban intézettek el.

(331) **HUSZ** (3-3)
kőfaragó kemény kőbe és granitba azonnal munkát kap-
nak. Értekezni **Szeletsky Károly** kőfaragó-mester urnál
Debreczenbe.

Bámulatosak
a természet erői, ha
helyesen használatnak.

Bojtorjángyökér-esszencia
a legrégibb idők óta ismeretes mint legjobb szer
mindenfélre hajszára nézve, úgy hogy
még 15 éves fiatal emberek is néhány nap
alatt dús szakállt nyertek tőle.
1 palack 90 kr., postán külföldre a göngyért
10 krral több.

Bojtorjángyökér-hajkenőcs, a hajnövekedés
elősegítésére és a hajhullás megállítására, 1 té-
gely 60 kr. Bojtorjángyökér-olaj 1 üveg
40 kr. Bojtorjángyökér-brilláns 1
pohár 40 kr.

Postán szállítás csak 1 ft. összegig.
A sok hamisítás kikerülése végett csak **Win-
kelmayer** valódi Bojtorjángyökér-
készítményei kérendők.

Winkelmayer J.
Bécs, 6. kerület Gumpendorfer Strasse,
189 szám.

Fiók telep Kolozsvárt:
Székely Miklós gyógyszerésznél.
(227) (7-12)

Stein János
magyar királyi egyetemi nyomd. könyv-
kereskedésében
Kolozsvárt

a magyar királyi egyetem
összes tudomány-karánál
használandó mindenféle
**egyetemi tan- és segéd-
könyvek**
jutányos áron kaphatók.

Könyvjegyzékek a tudományos irodalom
minden szakából ingyen és bérmentve.

Polgárok!

Franciaiak, angolok és osztrákok évek óta különlegességekkel áraszták el hazánkat. Ezen, legtöbb esetben csőrére nem vezető orvosokért sok száz forint vándorolt ki a külföldre. Az általam feltalált és készített **Elet-Elixir** először is külföldön vitt ki magának elismerést és évenként több mint egy millió üveggel küldök ezen **Elet-Elixir**ből külföldre.
(287) (18-20)
Egy részről azon eredmény, melyet az általam feltalált

kárpáti Elet-Elixir

Angol-Német és Franciaországban a számtalan, azonban legtöbbször erodénytelen, gyógyszeres közt kivított, másrészt a túlzott megrendelések, valamint ezekre menő hűs férfiak, köztük 3 királyi fensége a Walei herceg (angol trónörökös), és tanárok által kiadott elismerő és köszönő levelek arra indítottak, hogy magyar hazámban is raktárakat állítsak. Ily raktárt állítottam fel. Kolozsvár város és vidéke részére **Vogel Károly** és **Dietrich Sámuel** urnak. Évekig tartó fáradsággal szorgalommal összekötött alapos tanulmányok folytán fedeztettem csak fel a Kárpát füvek és növények gyógyalkatait, melyek szaklapok kivonatai szerint felemulhatatlannak tűntek ki a kóvetkező betegségekben. Bámulatos eredmény a láznál, bármily idült legyen is az, cho-
lera és hányás-és hányás, biztosan és gyorsan elmulasztás, gyomor-
gyengeség, hányás, étvágyhiány és nyálkásodás ellen: még beteg emberek is biztonságban maradhatnak hosszú időre ezen **ELET-ELIXIR** használatával.

Laibach, 1878. szeptember 2.
A Boszniából jött súlyos gyomorbajban szenvedők, melyek az Ön kárpáti **Elet-Elixir**re használtak, mind kiállított. Most újabb 1000 üveggel kérek küldeni.
Dr. Kolorits Ferenc, főbész.

A részemre próba gyanánt küldött 20 üveg **Elixir**et, mindennemű gyomor-
gyengeség ellen sikerrel alkalmazva, felhasználtam. Ez eredmény és kíváncsi folytán az ön által
küldött **Elet-Elixir**et a konstantinápolyi egészségügyi igazgatóságnak legmegelőzőbb
ajánlottam. — 500 üvegnek azonnal elküldését kérem.

Mustafa baba, ez. és ezerműs főtitkarsorvos.
Sürgöny. Fuchs urnak Malaczkán, Magyarország. Küldjön azonnal 100 üveg
Elixiret, az első küldeményt tábori körömdőben már felhasználom. Kalafat, 1868. január 10.
Dr. Brankovics Sándor.

„Journal de Genève“ 1876. okt. 18. kéri.
Fuchs B. ur által Malaczkáról (Magyarország) Dr. Girardin helyi tanárhoz kül-
dött **Elet-Elixir** a kórán megvizsgálattán, — alkalmaztatott étvágy hiány, emésztési
gyengeség és gyomor bajoknál — eddig el nem ért eredményeket vitt ki.

„Le Gazette de France“ Páris, 1877. jún. 3.
Fuchs B. ur által feltalált **Elet-Elixir** gyógyereje a helybeli egyetem orvosi ka-
ránál megvizsgálattán, alkalmazását eddig el nem ért siker koronázta, emésztési gyen-
geség és emésztési hiányánál. Ezen eredmény folytán megengedtettem Malaczkán
lakos Fuchs B. urnak az általa feltalált **Elet-Elixir** Franciaországban eladását.

Páris, 1879. június 10. A már elhasznált 10 palack **Elet-Elixir** oly kedvező
hatást gyakorolt gyomorhuratomra, hogy indíttatva vagyok abból ezennel még 25 pa-
lacsot rendelni.

Dr. Rieger.
Caslan, 1879. április 18. Egy barátomnak köszönöm önnek czímét, s kérem az
annyira földesért kárpáti **Elixir**ből nekem 8 palacsot küldeni.

Joachimovich Venczel, cs. kir. járásbíró.
Nagy-Kikinda, 1879. április 29. Ezennel hátkösdöm legmegelőzőbb hálát mon-
dani önnek a valódi **Elet Elixir**je által tökéletesen meggyógyult sok éves hideglázamért.
Petrovics György, gabnakereskedő.

Karlowitz, 1879. június 1. Tekintetes úr! Ezennel nyilvánosan mondom önnek
hálát az ön által készített **Elet-Elixir** gyógyításáért, mert az életnek egészségét
tudta megőriztetni, s most visszanyert egészségem mellett egészen újjászülöttnék érezem
magam.

Újvidék, 1879. június 16. Küldjön ön azonnal vaspályán 50 palack **Elet-Elixir**et,
mert több hideglázbetegem már javulásnak indult.

Dr. Med. Jovanovich Ferencz.
Pancsova, 1879. június 20. Igen tisztelt uram! Nőm, a ki akut gyomorbajával
már több fűdőt látogatott meg, többek közt Karlsbadot (Csehország) is, nem tudott gyó-
gyulást nyerni; egyik fiárem Belgrádban **D.iber gyógyszerész**hez utasított
Belgrádban, a ki önnek főraktárosa, a mire 10 palack **Elet-Elixir**et hoztatott,
melynek jótékony hatását nem tudom pénzzel megfizetni; mert az életnek egészségét nél-
kül nincsen értéke. Fogadja az ön és már egészséges nőm legbensőbb háláját, s tartas meg
önt a mindentható még sokáig az emberiség javára.

Milutinovich János, szálloda tulajdonos.
Zágráb, 1879. június 18. A küldött 40 palack **Elet Elixir**et több barátommal
osztottam meg s teljesen meg vagyunk vele elégedve; miután este és reggel egy-egy
evőkanállal vettünk belőle, étvágyunk mindig egyaránt pompás volt; szívesen kérem,
küldjön az ön czímem alatt még 50 palacsot.

Báro Rauch.
Dijakóvár, 1879. június 17. Csak három nap óta fogyott el önnek **Elixir**je, s
már étvágyhiányt érezek. Kérem postán nekem ismét 50 palack **Elet-Elixir**et küldeni.
Strossmayer, püspök.

Egy üveg ára csomagolással 1 ft.
FUCHS B., Malaczkán, a Kárpát alján.

Megrendelési felhívás
jelesebb folyóiratok 1880. évi folyamára
melyek **Kolozsvárt**
STEIN JÁNOS könyv- és zeneműke-
reskedése által
megszerezhetők.

I.
„Illustrirte Chronik der Zeit“

Az „Illustrirte Chronik der Zeit“ mely az éppen most meg-
jelent első füzetével kilenczedik évfolyamába lép, a legkedveltebb
és legelterjedtebb családi lapok közé sorozható; olvasó közön-
sége mindegyre szaporodván a legnagyobb számban megjelenő la-
pokhoz tartozik. Ily nagy elterjedtségét nemcsak igazán olcsó
ára, hanem folytonos törekvése által, válogatott tartalom mellett
szép, színes illusztrációkat nyújthatni, vívta ki. Tapasztalt elismerés
által serkentve e lap intézői továbbra is azon lesznek a legjelesebbel,
a legszébbel és lehető legtöbbet szolgáltatni. Mint eddig, úgy ez-
után is a legkedveltebb írók fognak közreműködni, számos művészi
illusztratio fogja a szöveget szemléltetni, valamint a mulattató és
oktató tartalmára a legnagyobb gond és figyelem lesz fordítva.
Tartalmazandja és ismertetendi a haladásokat és legújabb jelenségeket
az ipar gazdaság, háztartás valamint a természettudományok köréből.

Az „Illustrirte Chronik der Zeit“ 1880. évi folyama
megjelen 2 hetenként 26 füzetben, füzetenként 2 hasábos 20 oldal
tartalommal.

Egy füzet ára csak 12 kr.

Minden előfizetőnek az év folyam lejártával jutalmul egy mű-
vészi kivitelű nagy olajnyomatú kép

„AZ ANYA KINCSE“

(KIESEL C. festménye, 45 centimeter széles, 54 centimeter magas)
csékely 1 ft 60 kr. utánfizetés mellett adatik mely jutalom kép
bolti ára különben 12 ft.

Stein János
könyv- és zeneműkereskedése Kolozsvárt.

MAGYAR LEXIKON.
MEGJELEN FÜZETEK BEN.
Egy-egy kötet 10 füzetből áll.
Eddig már 35 füzet jelent meg
és folyvást kapható csupán
STEIN JÁNOS
könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt.

Stein János
könyv- és zeneműkereskedése Kolozsvárt.

PETŐFI összes költeményeinek
előfizetőihez!

E napokban vették t. cz. előfizetőink **PETŐFI összes köl-
teményeinek** 34-dik füzetét melylyel művünk immár befejezve van.
Most már annak bekötése vállván szükségessé, van szerencsénk e czélra
dús aranyozással izletesen készített, vörös, zöld, kék vagy barna színű

DISZTÁBLÁKAT

ajánlani, melyek 2 forintjával nálunk folyvást kaphatók.
Egy ily kötet tábla megszerzése által, melybe

PETŐFI összes költeményeinek

valamennyi füzetét Hancz György m. k. egyetemi könyvkötő csekély
díjért bele kötheti, t. előfizetőink oly diszkötetet szerezhetnek maguknak,
mely mindig méltán az első helyet foglalandja el.

E disztáblák átvételénél minden t. cz. előfizetőnknek, a mű érde-
méhez képest csinosan kiállított

disz czimlapot ingyen adunk.

Stein János
könyv- és zeneműkereskedése
Kolozsvárt.

KÉZI és FALI
TÉRKÉPEK.
ATLASZOK.
FÖLDGÖLYÖK.

STEIN JÁNOS
KOLÓZSVÁRT.

ISKOLAI KÖNYVEK.

A bekövetkezendő tanév alkalmából van szerencsém tudósítani a n. érd. tanár, tanító, nevelő urakat
és tanuló ifjúságot, hogy könyvkereskedésomban, hol az iskolai irodalom kiváló figyelemmel van képviselve,
(305) **mindenféle**

ISKOLAI KÖNYVEK, TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK

egyetemek, gymnasiumok, képezdek, ipar és polgári iskolák, elemi- és néptanodák, valamint magánintézetek számára legnagyobb választék-
ban és előnyös feltételek mellett kaphatók.

Tisztelettel kérem ez okból a nagyobb megbízásokat idejekorán kezembhez juttatni, hogy a kívánt példányok száma iránt tájékozhasssam
magamat folytonos megrendeléseimnél, és hogy a megküldésben késedelem ne történjék.

Tömeges megrendeléseknél, pontos szolgálat, kedvező feltételek és jutányos árak biztosítása mellett tiszteletpéldányokat, saját kiadá-
saiból pedig ingyen példányokat bocsátok a t. megrendelők rendelkezésére, szegényebb sorsú tanulók számára.

Czim- és árjegyzékkel az iskolai könyvekről, úgy nemkülönbön bármennyű könyvjegyzékkel kívánatra azonnal és ingyen
szolgálok.

Stein János
könyv-, mű- és zeneműkereskedése.

ISKOLAI KÖNYVEK.

STEIN JÁNOS
KOLÓZSVÁRT.

SÁROSPATAKI REF. FŐISKOLA
ÖSSZES KIADVÁNYAINAK
FŐRAKTÁRA.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca.